



САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE



Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор
Users are kindly requested to mention the data source

ГОДИНА/ YEAR VI

САРАЈЕВО, 28.12.2018.

БРОЈ/ NUMBER 1

НАУКА, ТЕХНОЛОГИЈА И ИНОВАЦИЈЕ

ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ, 2017

RESEARCH AND DEVELOPMENT, 2017

Бруто домаћи издаци за истраживање и развој у 2017. години највећи су у области Инжињерство и технологија 52,8%, слиједе Друштвене науке са удјелом од 13,1%. Од средстава за истраживање и развој 44% су властита средства, док су 38,4% средстава добивена од државне и осталих нивоа управе.

Према КД БиХ 2010 класификацији, највише издатака за истраживање и развој је било у подручју С – Прерађивачка индустрија (30,7). На другом мјесту је подручје К – Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања (20%), а на трећем је мјесту подручје D – Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација(15,2%).

У складу са међународном методологијом (приручник Frascati 2002), највише издвајања је у групи дјелатности Индустријска производња и технологија“ са учешћем од 20,1%, слиједи дјелатност „Опште унапређење знања “ са 19,2 % и на трећем мјесту „Образовање“ са 12%,

На пословима истраживања и развоја у Босни и Херцеговини запослено је 3 489 особа, са пуним и краћим од пуног радног времена, од чега је уддио жена 48,6%. Од укупног броја запослених, највеће учешће имају истраживачи (68,1%). Уддио жена међу истраживачима је 46,8%. Међу истраживачима има 75% доктора наука (уддио жена међу истраживачима са докторатом јесте 44,7%), док истраживача магистара наука има 17% (уддио жена јесте 55%).

Gross domestic expenditures on on R&D in 2017 were highest in the field of Engineering and Technology 52.8%, followed by Social sciences with a share of 13.1%. Regarding sources intended for R&D 44% were own resources, while 38.4% were from central government resources and other levels.

According NACE Rev.2 classification, highest expenditure for research and development was in section C – Manufacturing (30.7%). On the second place was section K- Financial and insurance activities (20%), and on the third place was section D- Electricity, gas, and steam and air conditioning supply (15.2%)

In accordance with international methodology (Frascati Manual, 2002), the highest allocation in the group activity “Industrial production and technology” with 20.1%, followed by activity “General advancement of knowledge” with 19.2%, followed “Education” with 12%.

There were 3 489 persons in full- time and part time employment engaged in R&D, out of 48.6% were women. Out of total number employees, researches have the biggest share (68.1%). The share of women among researchers was 46.8%. There were 75% of doctors of science among researches (the share of women among researches, holding a degree of doctor of science, was 44.7%), and 17% of masters of Science (the share of women was 55%).

У истом периоду на пословима истраживања и развоја, на основу уговора о дјелу или ауторског уговора, било је ангажовано 624 особе, од чега је 34,6% жена. Изражено еквивалентом пуне запослености, на пословима истраживања и развоја пуно радно вријеме је било ангажовано 294,3 човјек-година. Међу њима су била 394 истраживача, односно 207,5 човјек-година.

In the same period, 624 persons were hired under contractual agreement or author's contract to work on R&D, out of 34.6% was women. Expressed in full time equivalent the R & D full-time was engaged 294.3 person-years. Among them, there were 394 researches, or 207.5 person-years.

Међу истраживачима има 80,5% доктора наука (удио жена међу истраживачима са докторатом јесте 32,2%), док истраживача магистара наука има 14,7% (удио жена јесте 43,1%).

There were 80.5% of doctors of science among researches (the share of women among researches, holding a degree of doctor of science, was 32.2%), and 14.7% of masters of science (the share of women was 43.1%).

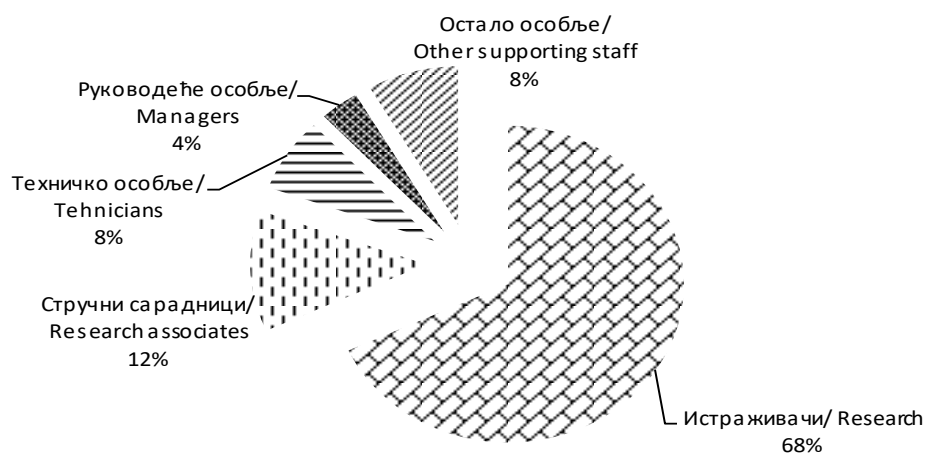
Укупан број објављених истраживачких радова је 757, од чега највећи број радова припада примјењеним истраживањима (56,5%), фундаменталним истраживањима (19,2%) и развојним истраживањима (24,3%).

The total number of R&D works was 757, with majority of work in applied research (55.8%), fundamental research (19.2%) and experimental research (24.3%).

Број јединица које се баве истраживањем и развојем је 105. Од тога је у пословном сектору 29,5% јединица, у државном сектору 9,5%, у високом образовању 55,2% и непрофитном сектору 5,7%.

Number of units engaged in research and development is 105. Since it is in the bussines sector 29.5% of the units, in the government sector 9.5%, higher education 55.2 % and 5.7% of the non-profit sector.

ЗАПОСЛЕНИ НА ПОСЛОВИМА ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА, 2017 *EMPLOYEES ENGAGED IN RESEARCH AND DEVELOPMENT, 2017*



1. НОВЧАНА СРЕДСТВА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

FINANCIAL EXPENSES FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT

1.1. БРУТО ДОМАЋИ ИЗДАЦИ ЗА ИР ПРЕМА СЕКТОРИМА, НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ И ВРСТИ ТРОШКОВА, 2017

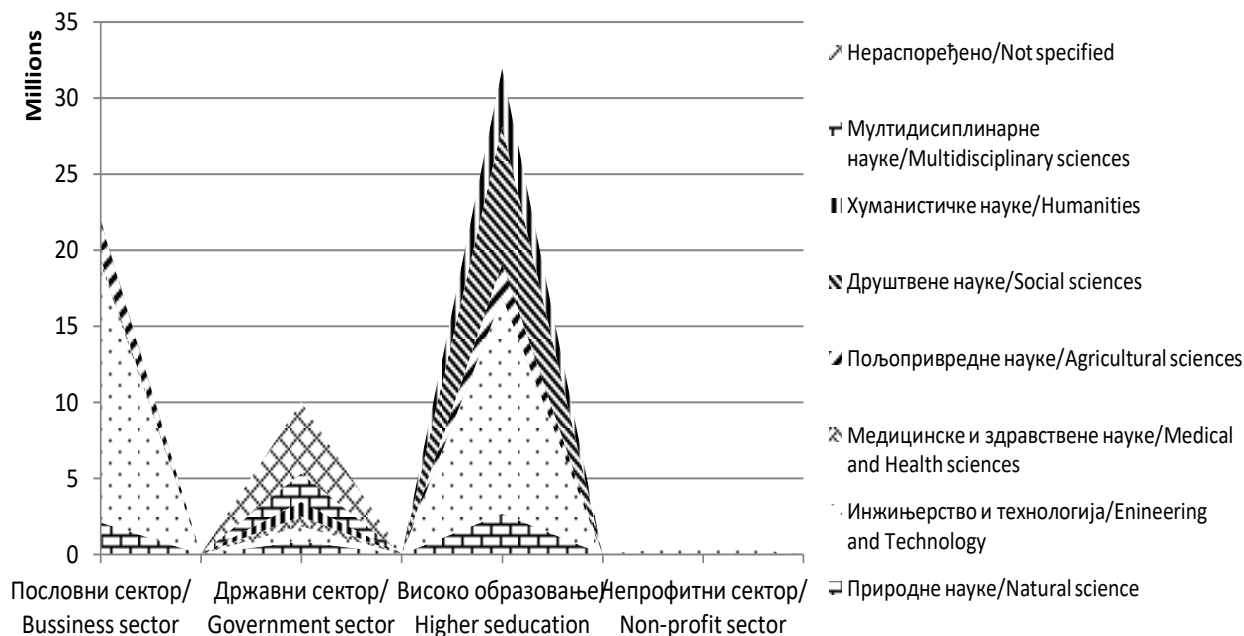
GROSS DOMESTIC EXPENDITURE FOR R&D, BY SECTOR, FIELD OF SCIENCE AND TYPE OF COSTS, 2017

KM/Convertible mark

	Укупно <i>Total</i>	Текући трошкови <i>Current expenditures</i>			Инвестициони издаци <i>Capital expenditures</i>	Нераспоре- ђено <i>Not specified</i>	
		Укупно <i>Total</i>	Трошкови рада и трошкови накнада запосленима <i>Labour costs</i>	Остали текући трошкови <i>Other current costs</i>			
СЕКТОРИ – УКУПНО	62 904 269	51 126 659	39 688 042	11 438 617	6 684 487	5 093 123	SECTORS – TOTAL
Природне науке	4 033 000	3 654 000	3 031 000	623 000	379 000	-	Natural sciences
Инжињерство и технологија	33 244 000	28 718 000	21 981 000	6 737 000	4 526 000	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	3 287 000	2 290 000	1 188 000	1 102 000	997 000	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	2 783 000	2 479 000	1 578 000	901 000	304 000	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	8 255 000	7 905 000	7 128 000	777 000	350 000	-	Social sciences
Хуманистичке науке	4 446 000	4 396 000	3 676 000	720 000	50 000	-	Humanities
Мултидисциплинарне	1 763 146	1 684 659	1 106 042	578 617	78 487	-	Multidisciplinary
Нераспоређено ¹	5 093 123	-	-	-	-	5 093 123	Not specified
ПОСЛОВНИ СЕКТОР	21 248 000	17 346 000	12 326 000	5 020 000	3 902 000	-	BUSINESS SECTOR
Природне науке	342 000	164 000	110 000	54 000	178 000	-	Natural sciences
Инжињерство и технологија	17 071 000	13 403 000	9 516 000	3 887 000	3 668 000	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	342 000	342 000	188 000	154 000	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	1 855 000	1 799 000	1 360 000	439 000	56 000	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	519 000	519 000	503 000	16 000	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	1 119 000	1 119 000	649 000	470 000	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary
Нераспоређено	-	-	-	-	-	-	Not specified
ДРЖАВНИ СЕКТОР	10 141 269	4 784 659	3 771 042	1 013 617	263 487	5 093 123	GOVERNMENT SECTOR
Природне науке	1 215 000	1 206 000	1 057 000	149 000	9 000	-	Natural sciences
Инжињерство и технологија	1 008 000	1 004 000	862 000	142 000	4 000	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	852 000	806 000	666 000	140 000	46 000	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	210 000	84 000	80 000	4 000	126 000	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне	1 763 146	1 684 659	1 106 042	578 617	78 487	-	Multidisciplinary
Нераспоређено	5 093 123	-	-	-	-	5 093 123	Not specified
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	31 101 000	28 582 000	23 327 000	5 255 000	2 519 000	-	HIGHER EDUCATION
Природне науке	2 457 000	2 265 000	1 864 000	401 000	192 000	-	Natural sciences
Инжињерство и технологија	14 806 000	13 952 000	11 339 000	2 613 000	854 000	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	2 093 000	1 142 000	334 000	808 000	951 000	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	928 000	680 000	218 000	462 000	248 000	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	7 490 000	7 266 000	6 545 000	721 000	224 000	-	Social sciences
Хуманистичке науке	3 327 000	3 277 000	3 027 000	250 000	50 000	-	Humanities
Мултидисциплинарне	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary
Нераспоређено	-	-	-	-	-	-	Not specified
НЕПРОФИТНИ СЕКТОР	414 000	414 000	264 000	150 000	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Природне науке	19 000	19 000	-	19 000	-	-	Natural sciences
Инжињерство и технологија	359 000	359 000	264 000	95 000	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	36 000	36 000	-	36 000	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary
Нераспоређено	-	-	-	-	-	-	Not specified

¹ У оквиру поља Нераспоређено су укључена средства која није било могуће разврстати према научној области и врсти трошкова.
The field Not specified includes funds which could not have been classified according to field of science and type of costs

БРУТО ДОМАЋИ ИЗДАЦИ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ ПРЕМА СЕКТОРИМА И НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ, 2017
GROSS DOMESTIC EXPENDITURE FOR R&D, BY SECTORS AND FIELD OF SCIENCE, 2017



1.2. ИЗВОРИ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА УТРОШЕНИХ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ, 2017
SOURCES OF FINANCIAL FUNDS SPENT ON R&D, 2017

KM/Convertible mark

	Укупно Total	Властита средства Own resources	Приватна и јавна предузећа Private and public enterprisess	Државна управа и остали нивои управе Central, entity and other levels	Непрофитне институције Non-profit institutions	Финансијска средства из иностранства Funds from abroad	Остали извори средстава Other sources of funds	
СЕКТОРИ – УКУПНО	62 904 269	27 709 000	611 000	24 172 146	64 000	10 288 123	60 000	SECTORS – TOTAL
Удио (%)	100,0	44,0	1,0	38,4	0,1	16,4	0,1	Contribution (%)
ПОСЛОВНИ СЕКТОР	21 248 000	17 679 000	383 000	1 949 000	64 000	1 113 000	60 000	BUSINESS SECTOR
Удио (%)	100,0	83,2	1,8	9,2	0,3	5,2	0,3	Contribution (%)
ДРЖАВНИ СЕКТОР	10 141 269	1 765 000	-	3 156 146	-	5 220 123	-	GOVERNMENT SECTOR
Удио (%)	100,0	17,4	-	31,1	-	51,5	-	Contribution (%)
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	31 101 000	8 258 000	228 000	19 031 000	-	3 584 000	-	HIGHER EDUCATION
Удио (%)	100,0	26,6	0,7	61,2	-	11,5	-	Contribution (%)
НЕПРОФИТНИ СЕКТОР	414 000	7 000	-	36 000	-	371 000	-	NON-PROFIT SECTOR
Удио (%)	100,0	1,7	-	8,7	-	89,6	-	Contribution (%)

1.3. СРЕДСТВА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ ПРЕМА ГРУПИСАНИМ ДЈЕЛАТНОСТИМА (ПРИРУЧНИК FRASCATI) , 2017
RESOURCES FOR R&D ACTIVITY BY ACTIVITY GROUPS FROM FRASCATI MANUAL , 2017 KM/Convertible mark

	Укупно <i>Total</i>	Пословни сектор <i>Business sector</i>	Државни сектор <i>Government sector</i>	Високо образовање <i>Higher education</i>	Непрофитни сектор <i>Non-profit sector</i>	
УКУПНО	62 904 269	21 248 000	10 141 269	31 101 000	414 000	TOTAL
Истраживање и експлоатација Земље (01)	1 870 000	118 000	1 486 000	266 000	-	Exploration and exploitation of the Earth (01)
Очување животне средине (02)	3 357 960	1 328 000	432 960	1 219 000	378 000	Environment (02)
Истраживање и експлоатација свемира (03)	2 000 000	-	-	2 000 000	-	Exploration and exploitation of space(03)
Транспорт, телекомуникације и остале инфраструктуре (04)	5 652 146	5 433 000	189 146	30 000	-	Transport, telecommunication and other infrastructures (04)
Енергија (05)	2 250 000	1 813 000	175 000	262 000	-	Energy (05)
Индустријска производња и технологија (06)	12 650 770	7 131 000	82 770	5 437 000	-	Industrial production and technology (06)
Здравство (07)	3 502 597	6 000	1 151 597	2 345 000	-	Health (07)
Пољопривреда (08)	3 556 593	1 855 000	132 593	1 569 000	-	Agriculture (08)
Образовање (09)	7 517 080	978 000	214 080	6 325 000	-	Education (09)
Култура, рекреација, религија и масовни медији (10)	851 000	-	600 000	251 000	-	Culture, recreation, religion and mass media (10)
Политички и друштвени системи, структуре и процес (11)	2 530 000	75 000	548 000	1 882 000	25 000	Political and social systems, structures and processes (11)
Опште унапређење знања (12,13)	12 073 000	2 511 000	36 000	9 515 000	11 000	General advancement of knowledge (12,13)
Одбрана (14)	-	-	-	-	-	Defense (14)
Нераспоређено ²	5 093 123	-	5 093 123	-	-	Not specified

1.4. БРУТО ДОМАЋИ ИЗДАЦИ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ У ПОСЛОВНОМ СЕКТОРУ ПРЕМА ПОСЕБНО ГРУПИСАНИМ ДЈЕЛАТНОСТИМА NACE Rev.2, 2017
GROSS DOMESTIC EXPENDITURE FOR R&D IN BUSINESS SECTOR, BY SPECIALLY MADE ACTIVITY GROUPS FROM NACE Rev.2, 2017 KM/Convertible mark

	Укупно <i>Total</i>	Текући трошкови <i>Current expenditures</i>			Инвестицион и издаци <i>Capital expenditures</i>	
		Укупно <i>Total</i>	Трошкови рада и трошкови накнада запосленима <i>Labour costs</i>	Остали текући трошкови <i>Other current costs</i>		
УКУПНО	21 248 000	17 346 000	12 326 000	5 020 000	3 902 000	TOTAL
A – Пољопривреда, шумарство и риболов	2 299 000	2 243 000	1 793 000	450 000	56 000	A - Agriculture, forestry and fishing
B – Вађење руда и камена	443 000	443 000	384 000	59 000	-	B – Mining and quarrying
C - Прерађивачка индустрија	6 513 000	5 371 000	3 458 000	1 913 000	1 142 000	C - Manufacturing
D – Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	3 238 000	2 432 000	2 349 000	83 000	806 000	D – Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E – Снабдијевање водом; уклањање отпадних вода, управљање отпадом те дјелатности санације животне средине	814 000	636 000	636 000	-	178 000	E - Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
J – Информације и комуникације	703 000	703 000	703 000	-	-	J- Information and communication
K – Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	4 253 000	2 558 000	1 136 000	1 422 000	1 695 000	K – Financial and insurance activities
M – Стручне, научне и техничке дјелатности	2 979 000	2 954 000	1 864 000	1 090 000	25 000	M – Professional, scientific and technical activities
Q - Дјелатности здравствене	6 000	6 000	3 000	3 000	-	Q- Human health and social work activities

² У оквиру поља Нераспоређено су укључена средства која није било могуће разврстати према груписаним дјелатностима
The field Not specified includes funds which could not have been classified according to activity group from Frascati Manual

2.2 ЗАПОСЛЕНИ НА ПОСЛОВИМА ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА ПРЕМА СЕКТОРИМА, НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ И ПОЛУ, 2017

PERSONS ENGAGED IN R&D BY SECTORS, FIELD OF SCIENCE AND SEX, 2017

Број лица/Headcount

	Укупно Total		Истраживачи Researchers		Стручни сарадници Research associates		Техничко особље Technicians		Руководеће особље Management		Остало особље Other supporting staff		
	Свега All	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	
УКУПНО	3 489	1 696	2 377	1 113	431	229	263	129	126	39	292	186	TOTAL
Природне науке	309	171	242	136	27	13	6	-	4	2	30	20	Natural sciences
Инжењерство и технологија	1 522	612	912	323	279	140	125	48	92	25	114	76	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	319	189	241	152	26	13	26	11	13	4	13	9	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	305	151	202	91	31	20	44	24	6	3	22	13	Agricultural sciences
Друштвене науке	678	369	538	287	60	35	21	10	7	3	52	34	Social sciences
Хуманистичке науке	294	183	196	116	8	8	36	31	2	0	52	28	Humanities
Мултидисциплинарне науке	62	21	46	8	0	0	5	5	2	2	9	6	Multidisciplinary sciences
ПОСЛОВНИ СЕКТОР	478	237	123	54	162	91	112	48	43	17	38	27	BUSINESS SECTOR
Природне науке	7	1	4	1	-	-	3	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	344	167	78	33	134	72	75	33	38	15	19	14	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	5	4	-	-	2	1	-	-	1	1	2	2	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	76	41	18	9	16	11	29	12	1	-	12	9	Agricultural sciences
Друштвене науке	11	6	5	4	4	1	1	-	1	1	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	35	18	18	7	6	6	4	3	2	-	5	2	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ДРЖАВНИ СЕКТОР	282	144	172	86	36	17	25	16	17	5	32	20	GOVERNMENT SECTOR
Природне науке	37	20	20	10	1	1	-	-	3	1	13	8	Natural sciences
Инжењерство и технологија	27	10	9	3	5	1	5	3	3	-	5	3	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	146	88	95	65	24	12	14	7	8	1	5	3	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	10	5	2	-	6	3	1	1	1	1	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	62	21	46	8	-	-	5	5	2	2	9	6	Multidisciplinary sciences
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	2 724	1 313	2 080	971	231	121	126	65	65	17	222	139	HIGHER EDUCATION
Природне науке	265	150	218	125	26	12	3	-	1	1	17	12	Natural sciences
Инжењерство и технологија	1 146	433	823	285	138	67	45	12	50	10	90	59	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	168	97	146	87	-	-	12	4	4	2	6	4	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	229	110	184	82	15	9	15	12	5	3	10	4	Agricultural sciences
Друштвене науке	657	358	531	283	50	31	19	9	5	1	52	34	Social sciences
Хуманистичке науке	259	165	178	109	2	2	32	28	-	-	47	26	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
НЕПРОФИТНИ СЕКТОР	5	2	2	2	2	-	-	-	1	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Природне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	5	2	2	2	2	-	-	-	1	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

2.3. ЗАПОСЛЕНИ НА ПОСЛОВИМА ИР ПРЕМА СЕКТОРИМА И НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ, ИЗРАЖЕНИ ЕКВИВАЛЕНТОМ ПУНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ, 2017

PERSONS ENGAGED IN R&D BY SECTOR AND FIELD OF SCIENCE¹, EXPRESSED IN FULL-TIME EQUIVALENT, 2017

Еквивалент пуне запослености (FDE)/Full-time equivalent (FTE)

	Укупно Total		Истраживачи Researchers		Стручни сарадници Research associates		Техничко особље Technicians		Руководеће особље Management		Остало особље Other supporting staff		
	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	
УКУПНО	2 425,8	1 179,8	1 626,9	747,8	282,9	150,8	224,4	118,5	86,3	31,9	205,3	130,8	TOTAL
Природне науке	150,1	80,3	113,4	61,6	13,7	7,0	3,6	-	2,6	0,9	16,8	10,8	Natural sciences
Инжењерство и технологија	1 097,3	444,5	646,3	223,9	201,0	99,8	110,7	45,8	62,1	21,3	77,2	53,7	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	171,1	106,8	130,2	86,6	11,3	6,1	15,5	5,9	6,6	3,2	7,5	5,0	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	270,0	135,6	175,2	80,5	24,4	15,8	43,1	24,0	5,3	2,3	22,0	13,0	Agricultural sciences
Друштвене науке	381,3	208,6	319,8	171,2	24,5	14,1	10,5	6,8	5,7	2,2	20,8	14,3	Social sciences
Хуманистичке науке	294,0	183,0	196,0	116,0	8,0	8,0	36,0	31,0	2,0	-	52,0	28,0	Humanities
Мултидисциплинарске науке	62,0	21,0	46,0	8,0	-	-	5,0	5,0	2,0	2,0	9,0	6,0	Multidisciplinary sciences
ПОСЛОВНИ СЕКТОР	439,9	223,5	116,4	50,2	143,7	84,7	105,8	46,8	39,1	15,5	34,9	26,3	BUSINESS SECTOR
Природне науке	7,0	1,0	4,0	1,0	-	-	3,0	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	314,7	158,3	73,8	31,6	120,5	67,3	69,6	31,8	34,9	14,3	15,9	13,3	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	3,4	3,2	-	-	0,4	0,2	-	-	1,0	1,0	2,0	2,0	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	76,0	41,0	18,0	9,0	16,0	11,0	29,0	12,0	1,0	-	12,0	9,0	Agricultural sciences
Друштвене науке	3,8	2,0	2,6	1,6	0,8	0,2	0,2	-	0,2	0,2	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	35,0	18,0	18,0	7,0	6,0	6,0	4,0	3,0	2,0	-	5,0	2,0	Humanities
Мултидисциплинарске науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ДРЖАВНИ СЕКТОР	189,0	90,7	111,3	46,8	22,9	10,9	19,3	13,3	10,0	3,9	25,5	15,8	GOVERNMENT SECTOR
Природне науке	29,2	15,5	16,1	7,6	1,0	1,0	-	-	2,4	0,7	9,7	6,2	Natural sciences
Инжењерство и технологија	27,0	10,0	9,0	3,0	5,0	1,0	5,0	3,0	3,0	-	5,0	3,0	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	60,8	39,2	38,2	28,2	10,9	5,9	8,3	4,3	1,6	0,2	1,8	0,6	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	10,0	5,0	2,0	-	6,0	3,0	1,0	1,0	1,0	1,0	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарске науке	62,0	21,0	46,0	8,0	-	-	5,0	5,0	2,0	2,0	9,0	6,0	Multidisciplinary sciences
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	1 791,9	863,6	1 397,2	648,8	114,3	55,2	99,3	58,4	36,2	12,5	144,9	88,7	HIGHER EDUCATION
Природне науке	113,9	63,8	93,3	53,0	12,7	6,0	0,6	-	0,2	0,2	7,1	4,6	Natural sciences
Инжењерство и технологија	750,6	274,2	561,5	187,3	73,5	31,5	36,1	11,0	23,2	7,0	56,3	37,4	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	106,9	64,4	92,0	58,4	-	-	7,2	1,6	4,0	2,0	3,7	2,4	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	194,0	94,6	157,2	71,5	8,4	4,8	14,1	12,0	4,3	2,3	10,0	4,0	Agricultural sciences
Друштвене науке	367,5	201,6	315,2	169,6	17,7	10,9	9,3	5,8	4,5	1,0	20,8	14,3	Social sciences
Хуманистичке науке	259,0	165,0	178,0	109,0	2,0	2,0	32,0	28,0	-	-	47,0	26,0	Humanities
Мултидисциплинарске науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
НЕПРОФИТНИ СЕКТОР	5,0	2,0	2,0	2,0	2,0	-	-	-	1,0	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Природне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	5,0	2,0	2,0	2,0	2,0	-	-	-	1,0	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарске науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

2.4. ИСТРАЖИВАЧИ ЗАПОСЛЕНИ СА ПУНИМ И КРАЋИМ ОД ПУНОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА ПРЕМА СТЕПЕНУ ОБРАЗОВАЊА, СЕКТОРИМА И НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ, 2017

RESEARCHERS IN FULL-TIME AND PART-TIME EMPLOYMENT, BY LEVEL EDUCATION, SECTORS AND FIELD OF SCIENCE¹, 2017

Број лица/Headcount

	Укупно <i>Total</i>		Степен образовања <i>Level of education</i>								Бројница/Headcount
			Доктори наука <i>Doctors of science</i>		Магистри наука <i>Masters of science</i>		Универзитетски специјалисти <i>University specialists</i>		Универзитетско образовање <i>University degree</i>		
	свега <i>all</i>	жене <i>female</i>	свега <i>all</i>	жене <i>female</i>	свега <i>all</i>	жене <i>female</i>	свега <i>all</i>	жене <i>female</i>	свега <i>all</i>	жене <i>female</i>	
УКУПНО	2 377	1 113	1 782	797	406	223	19	14	179	79	TOTAL
Природне науке	242	136	167	95	39	22	-	-	36	19	Natural sciences
Инжењерство и технологија	912	323	637	190	172	88	1	1	102	44	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	241	152	198	129	17	9	5	3	21	11	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	202	91	131	54	51	25	13	10	7	2	Agricultural sciences
Друштвене науке	538	287	462	245	72	39	-	-	4	3	Social sciences
Хуманистичке науке	196	116	141	76	55	40	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	46	8	46	8	-	-	-	-	9	-	Multidisciplinary sciences
ПОСЛОВНИ СЕКТОР	123	54	33	10	11	4	7	7	72	33	BUSINESS SECTOR
Природне науке	4	1	-	-	-	-	-	-	4	1	Natural sciences
Инжењерство и технологија	78	33	9	2	4	1	1	1	64	29	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	18	9	6	1	6	2	6	6	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	5	4	-	-	1	1	-	-	4	3	Social sciences
Хуманистичке науке	18	7	18	7	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ДРЖАВНИ СЕКТОР	172	86	139	71	10	5	4	2	19	8	GOVERNMENT SECTOR
Природне науке	20	10	1	1	1	1	-	-	18	8	Natural sciences
Инжењерство и технологија	9	3	1	-	7	3	-	-	1	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	95	65	89	62	2	1	4	2	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	46	8	46	8	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	2 080	971	1 609	715	384	213	8	5	79	38	HIGHER EDUCATION
Природне науке	218	125	166	94	38	21	-	-	14	10	Natural sciences
Инжењерство и технологија	823	285	626	187	160	83	-	-	37	15	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	146	87	109	67	15	8	1	1	21	11	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	184	82	125	53	45	23	7	4	7	2	Agricultural sciences
Друштвене науке	531	283	460	245	71	38	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	178	109	123	69	55	40	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
НЕПРОФИТНИ СЕКТОР	2	2	1	1	1	1	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Природне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	2	2	1	1	1	1	-	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

RESEARCHERS IN FULL-TIME AND PART-TIME EMPLOYMENT, BY LEVEL EDUCATION, SECTORS AND FIELD OF SCIENCE¹, EXPRESSED IN FULL-TIME EQUIVALENT, 2017

[illegible]

2.6. ИСТРАЖИВАЧИ ЗАПОСЛЕНИ НА ПОСЛОВИМА ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА ПРЕМА ГОДИНАМА СТАРОСТИ И ПОЛУ, 2017
RESEARCHERS ENGAGED IN R&D BY AGE AND SEX, 2017

	Укупно <i>Total</i>		Пословни сектор <i>Business sector</i>		Државни сектор <i>Government sector</i>		Високо образовање <i>Higher education</i>		Непрофитни сектор <i>Non-profit sector</i>		
	свега <i>all</i>	жене <i>female</i>	свега <i>all</i>	жене <i>female</i>	свега <i>all</i>	жене <i>female</i>	свега <i>all</i>	жене <i>female</i>	свега <i>all</i>	жене <i>female</i>	
УКУПНО	2 377	1 113	123	54	172	86	2 080	971	2	2	TOTAL
Мање од 25	12	7	3	2	-	-	9	5	-	-	25 and under
25-29	196	115	7	3	3	-	186	112	-	-	25-29
30-34	242	124	15	8	12	7	214	108	1	1	30-34
35-39	388	208	22	13	33	20	332	174	1	1	35-39
40-44	411	197	18	8	19	8	374	181	-	-	40-44
45-49	339	163	21	10	16	9	302	144	-	-	45-49
50-54	289	137	20	5	20	17	249	115	-	-	50-54
55-59	226	94	12	2	20	15	194	77	-	-	55-59
60-64	156	46	5	3	12	3	139	40	-	-	60-64
65-69	82	20	-	-	15	5	67	15	-	-	65-69
70 и више	36	2	-	-	22	2	14	-	-	-	70 and more

PERSONS HIRED UNDER TEMPORARY SERVICE CONTRACTS AND COPYRIGHT AGREEMENTS IN R&D BY SECTOR AND SEX, 2017

[illegible]

2.8. АНГАЖОВАНИ НА ОСНОВУ УГОВОРА О ДЈЕЛУ ИЛИ АУТОРСКОГ УГОВОРА НА ПОСЛОВИМА ИР ПРЕМА СЕКТОРИМА И НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ, 2017

PERSONS HIRED UNDER SERVICE CONTRACTS AND COPYRIGHT AGREEMENTS IN R&D BY SECTOR AND FIELD OF SCIENCE, 2017

Број особа/Headcount

	Укупно Total		Истраживачи Researchers		Стручни сарадници Research associates		Техничко особље Technicians		Руководеће особље Management		Остало особље Other supporting staff		
	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	
УКУПНО	624	216	394	129	191	66	27	14	14	3	4	4	TOTAL
Природне науке	61	27	55	25	4	2	2	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	242	57	119	19	106	27	14	9	8	-	1	1	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	121	61	75	42	32	13	7	2	4	1	3	3	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	91	31	75	26	13	2	1	2	2	2	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	60	19	40	12	20	7	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	11	-	10	-	1	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	38	21	20	5	15	15	3	1	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ПОСЛОВНИ СЕКТОР	77	13	35	5	36	6	3	1	2	-	1	1	BUSINESS SECTOR
Природне науке	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	59	10	19	2	34	6	3	1	2	-	1	1	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	2	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	4	1	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	11	-	10	-	1	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ДРЖАВНИ СЕКТОР	84	38	38	11	27	20	12	3	4	1	3	3	GOVERNMENT SECTOR
Природне науке	7	1	4	-	1	1	2	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	38	15	13	5	11	4	7	2	4	1	3	3	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	38	21	20	5	15	15	3	1	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	441	155	305	109	128	40	6	4	2	2	-	-	HIGHER EDUCATION
Природне науке	49	25	46	24	3	1	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	175	41	98	17	72	21	5	3	-	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	81	45	61	36	20	9	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	91	31	75	26	13	2	1	1	2	2	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	45	13	25	6	20	7	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
НЕПРОФИТНИ СЕКТОР	22	10	16	4	-	-	6	6	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Природне науке	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	8	6	2	-	-	-	6	6	-	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	10	4	10	4	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

2.9. АНГАЖОВАНИ НА ОСНОВУ УГОВОРА О ДЈЕЛУ ИЛИ АУТОРСКОГ УГОВОРА НА ПОСЛОВИМА IР, ПРЕМА СЕКТОРИМА И НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ, ИЗРАЖЕНИ ЕКВИВАЛЕНТОМ ПУНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ, 2017

PERSONS HIRED UNDER TEMPORARY SERVICE CONTRACTS AND COPYRIGHT AGREEMENTS IN R&D BY SECTOR AND FIELD OF SCIENCE, IN FULL TIME EQUIVALENT, 2017

Еквивалент пуне запослености (FDE)/Full-time equivalent (FTE)

	Укупно Total		Истраживачи Researchers		Стручни сарадници Research associates		Техничко особље Technicians		Руководеће особље Management		Остало особље Other supporting staff		
	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	
УКУПНО	294,3	107,8	207,5	71,8	67,4	37,4	16,8	10,2	1,8	0,8	0,8	0,8	TOTAL
Природне науке	28,0	9,7	24,8	8,6	1,2	1,0	2,0	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	96,9	24,2	58,8	9,4	25,9	18,2	11,6	9,2	0,4	-	0,2	0,2	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	78,5	44,9	59,7	36,3	14,6	7,2	2,8	0,8	0,8	0,2	0,6	0,6	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	32,1	9,5	29,5	8,6	1,9	0,2	0,1	0,1	0,6	0,6	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	41,3	13,4	21,3	6,4	20,0	7,0	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	3,7	-	3,4	-	0,3	0,3	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарске науке	13,8	6,1	10,0	2,5	3,5	3,5	0,3	0,1	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ПОСЛОВНИ СЕКТОР	27,4	5,7	10,2	2,6	16,0	2,7	0,6	0,2	0,4	-	0,2	0,2	BUSINESS SECTOR
Природне науке	1,0	1,0	1,0	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	20,0	3,5	3,3	0,4	15,5	2,7	0,6	0,2	0,4	-	0,2	0,2	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	2,3	1,0	2,3	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	3,7	-	3,4	-	0,3	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарске науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ДРЖАВНИ СЕКТОР	33,2	12,4	18,9	5,0	7,8	5,7	5,1	0,9	0,8	0,2	0,6	0,6	GOVERNMENT SECTOR
Природне науке	7,0	1,0	4,0	-	1,0	1,0	2,0	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	11,4	4,3	3,9	1,5	3,3	1,2	2,8	0,8	0,8	0,2	0,6	0,6	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	1,0	1,0	1,0	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарске науке	13,8	6,1	10,0	2,5	3,5	3,5	0,3	0,1	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	220,4	82,4	168,1	62,9	43,6	15,8	5,1	3,1	0,6	0,6	-	-	HIGHER EDUCATION
Природне науке	18,0	7,7	17,8	7,6	0,2	0,1	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	68,9	14,7	53,5	9,0	10,4	2,7	5,0	3,0	-	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	66,7	40,4	55,6	34,6	11,1	5,8	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	32,1	9,5	29,5	8,6	1,9	0,2	0,1	0,1	0,6	0,6	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	34,7	10,1	14,7	3,1	20,0	7,0	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарске науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
НЕПРОФИТНИ СЕКТОР	13,3	7,3	7,3	1,3	-	-	6,0	6,0	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Природне науке	2,0	-	2,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	8,0	6,0	2,0	-	-	-	6,0	6,0	-	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	3,3	1,3	3,3	1,3	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарске науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

2.10. ИСТРАЖИВАЧИ АНГАЖОВАНИ НА ОСНОВУ УГОВОРА О РАДУ ИЛИ АУТОРСКОГ УГОВОРА ПРЕМА СТЕПЕНУ ОБРАЗОВАЊА, СЕКТОРИМА И НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ, 2017

RESEARCHERS HIRED UNDER CONTRACTUAL AGREEMENT OR AUTHOR'S CONTRACT, BY LEVEL EDUCATION, SECTORS AND FIELD OF SCIENCE¹, 2017

Број особа/Headcount

	Укупно Total		Степен образовања Level of education								
			Доктори наука Doctors of science		Магистри наука Masters of science		Универзитетски специјалисти University specialists		Универзитетско образовање University degree		
	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	
УКУПНО	394	129	317	102	58	25	3	2	16	7	TOTAL
Природне науке	55	25	43	19	7	5	-	-	5	1	Natural sciences
Инжењерство и технологија	119	19	98	11	18	9	-	-	3	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	75	42	59	37	11	5	3	2	2	2	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	75	26	68	25	6	2	-	-	1	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	40	12	21	5	14	4	-	-	5	3	Social sciences
Хуманистичке науке	10	-	8	-	2	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	20	5	20	5	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ПОСЛОВНИ СЕКТОР	35	5	30	3	2	-	-	-	3	2	BUSINESS SECTOR
Природне науке	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	Natural sciences
Инжењерство и технологија	19	2	19	2	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	4	1	2	-	-	-	-	-	2	1	Social sciences
Хуманистичке науке	10	-	8	-	2	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ДРЖАВНИ СЕКТОР	48	11	34	11	2	1	-	-	2	-	GOVERNMENT SECTOR
Природне науке	4	-	2	-	-	-	-	-	2	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	13	5	12	6	1	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	20	5	20	5	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	305	109	246	86	52	24	3	2	4	3	HIGHER EDUCATION
Природне науке	46	24	39	19	7	5	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	98	17	79	9	18	9	-	-	1	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	61	36	46	30	10	5	3	2	2	2	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	75	26	68	25	6	2	-	-	1	1	Agricultural sciences
Друштвене науке	25	6	14	3	11	3	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
НЕПРОФИТНИ СЕКТОР	16	4	7	2	2	-	-	-	7	2	NON-PROFIT SECTOR
Природне науке	4	-	2	-	-	-	-	-	2	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	10	4	5	2	2	-	-	-	3	2	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

2.11. ИСТРАЖИВАЧИ АНГАЖОВАНИ НА ОСНОВУ УГОВОРА О РАДУ ИЛИ АУТОРСКОГ УГОВОРА ПРЕМА СТЕПЕНУ ОБРАЗОВАЊА, СЕКТОРИМА И НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ, ИЗРАЖЕНИ ЕКВИВАЛЕНТОМ ПУНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ, 2017

RESEARCHERS HIRED UNDER CONTRACTUAL AGREEMENT OR AUTHOR'S CONTRACT, BY LEVEL EDUCATION, SECTORS AND FIELD OF SCIENCE¹, EXPRESSED IN FULL-TIME EQUIVALENT 2017

Еквивалент пуне запослености (FDE)/Full-time equivalent (FTE))

	УКУПНО Total		Степен образовања Level of education								TOTAL
			Доктори наука Doctors of science		Магистри наука Masters of science		Универзитетски специјалисти University specialists		Универзитетско образовање University degree		
	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	свега all	жене female	
УКУПНО	217,5	74,3	175,2	56,5	28,3	13,1	2,5	1,7	11,5	4,3	
Природне науке	24,8	8,6	20,8	7,6	-	-	-	-	3,2	1,0	Natural sciences
Инжењерство и технологија	58,8	9,4	44,6	4,0	11,0	5,5	-	-	1,6	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	59,7	36,3	45,6	28,6	10,0	5,0	2,5	1,7	0,1	1,6	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	29,5	8,6	29,2	9,1	0,2	-	-	-	2,6	0,1	Agricultural sciences
Друштвене науке	21,3	6,4	11,6	2,2	7,1	2,6	-	-	-	1,6	Social sciences
Хуманистичке науке	3,4	-	3,4	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	20,0	5,0	20,0	5,0	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ПОСЛОВНИ СЕКТОР	10,2	2,6	7,0	0,6	-	-	-	-	3,2	2,0	BUSINESS SECTOR
Природне науке	1,0	1,0	-	-	-	-	-	-	1,0	1,0	Natural sciences
Инжењерство и технологија	3,3	0,4	3,1	0,4	-	-	-	-	0,2	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	0,2	0,2	0,2	0,2	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	2,3	1,0	0,3	-	-	-	-	-	2,0	1,0	Social sciences
Хуманистичке науке	3,4	-	3,4	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ДРЖАВНИ СЕКТОР											GOVERNMENT SECTOR
Природне науке	4,0	-	2,0	-	-	-	-	-	2,0	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	3,9	1,5	3,9	1,5	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	1,0	1,0	-	-	1,0	1,0	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	20,0	5,0	20,0	5,0	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	171,1	62,9	139,2	48,8	26,7	12,0	2,5	1,7	2,7	1,7	HIGHER EDUCATION
Природне науке	17,8	7,6	17,8	7,6	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	53,5	9,0	41,5	3,6	11,0	5,5	-	-	1,0	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	55,6	34,6	41,5	26,9	10,0	5,0	2,5	1,7	1,6	1,6	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	29,5	8,6	29,2	9,1	0,2	-	-	-	0,1	0,1	Agricultural sciences
Друштвене науке	14,7	3,1	9,2	1,6	5,5	1,5	-	-	-	-	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
НЕПРОФИТНИ СЕКТОР	7,3	1,3	3,1	0,6	0,6	0,1	-	-	3,6	0,6	NON-PROFIT SECTOR
Природне науке	2,0	-	1,0	-	-	-	-	-	1,0	-	Natural sciences
Инжењерство и технологија	2,0	-	-	-	-	-	-	-	2,0	-	Engineering and Technology
Медицинске и здравствене науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Пољопривредне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Друштвене науке	3,3	1,3	2,1	0,6	0,6	0,1	-	-	0,6	0,6	Social sciences
Хуманистичке науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

3. ОБЈАВЉЕНИ ИСТРАЖИВАЧКИ РАДОВИ ПРЕМА НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ И ВРСТИ ИСТРАЖИВАЊА, 2017

NUMBER OF R&D WORKS BY FIELD OF SCIENCE AND TYPE OF RESEARCH, 2017

	Укупно <i>Total</i>	Врста истраживања <i>Type of research</i>			
		Фундаментална <i>Fundamental</i>	Примјењена <i>Applied</i>	Развојна <i>experimental development</i>	
УКУПНО	757	145	428	184	TOTAL
Природне науке	59	27	31	1	<i>Natural sciences</i>
Инжењерство и технологија	369	16	263	90	<i>Engineering and Technology</i>
Медицинске и здравствене науке	79	12	21	46	<i>Medical and Health sciences</i>
Пољопривредне науке	60	6	49	5	<i>Agricultural sciences</i>
Друштвене науке	122	43	39	40	<i>Social sciences</i>
Хуманистичке науке	51	41	9	1	<i>Humanities</i>
Мултидисциплинарне науке	17	-	16	1	<i>Multidisciplinary sciences</i>
ПОСЛОВНИ СЕКТОР	137	29	63	45	BUSINESS SECTOR
Природне науке	3	2	-	1	<i>Natural sciences</i>
Инжењерство и технологија	72	-	31	41	<i>Engineering and Technology</i>
Медицинске и здравствене науке	3	-	3	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Пољопривредне науке	12	2	10	-	<i>Agricultural sciences</i>
Друштвене науке	10	-	7	3	<i>Social sciences</i>
Хуманистичке науке	25	25	-	-	<i>Humanities</i>
Мултидисциплинарне науке	12	-	12	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
ДРЖАВНИ СЕКТОР	81	7	35	39	GOVERNMENT SECTOR
Природне науке	13	4	9	-	<i>Natural sciences</i>
Инжењерство и технологија	5	-	5	-	<i>Engineering and Technology</i>
Медицинске и здравствене науке	49	2	8	39	<i>Medical and Health sciences</i>
Пољопривредне науке	-	-	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Друштвене науке	7	1	6	-	<i>Social sciences</i>
Хуманистичке науке	3	-	3	-	<i>Humanities</i>
Мултидисциплинарне науке	4	-	4	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	517	105	326	86	HIGHER EDUCATION
Природне науке	41	19	22	-	<i>Natural sciences</i>
Инжењерство и технологија	291	16	226	49	<i>Engineering and Technology</i>
Медицинске и здравствене науке	27	10	10	7	<i>Medical and Health sciences</i>
Пољопривредне науке	48	4	39	5	<i>Agricultural sciences</i>
Друштвене науке	86	40	23	23	<i>Social sciences</i>
Хуманистичке науке	23	16	6	1	<i>Humanities</i>
Мултидисциплинарне науке	1	-	-	1	-
НЕПРОФИТНИ СЕКТОР	22	4	4	14	NON-PROFIT SECTOR
Природне науке	2	2	-	-	<i>Natural sciences</i>
Инжењерство и технологија	1	-	1	-	<i>Engineering and Technology</i>
Медицинске и здравствене науке	-	-	-	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Пољопривредне науке	-	-	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Друштвене науке	19	2	3	14	<i>Social sciences</i>
Хуманистичке науке	-	-	-	-	<i>Humanities</i>
Мултидисциплинарне науке	-	-	-	-	-

4. ЈЕДИНИЦЕ КОЈЕ СЕ БАВЕ ИСТРАЖИВАЊЕМ И РАЗВОЈЕМ, 2017
RESEARCH AND DEVELOPMENT UNITS BY SECTOR, 2017

	Укупно <i>Total</i>	Пословни сектор <i>Business sector</i>	Државни сектор <i>Government sector</i>	Високо образовање <i>Higher education</i>	Непрофитни сектор <i>Non-profit sector</i>	
УКУПНО	105	31	10	58	6	TOTAL
Удио (%)	100,0	29,5	9,5	55,3	5,7	<i>Contribution (%)</i>
Природне науке	11	3	4	2	2	<i>Natural sciences</i>
Удио (%)	100,0	27,3	36,4	18,2	18,2	<i>Contribution (%)</i>
Инжењерство и технологија	42	20	20	1	1	<i>Engineering and Technology</i>
Удио (%)	100,0	47,6	47,6	2,4	2,4	<i>Contribution (%)</i>
Медицинске и здравствене науке	15	2	10	3	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Удио (%)	100,0	13,3	66,7	20,0	-	<i>Contribution (%)</i>
Пољопривредне науке	8	1	-	7	-	<i>Agricultural sciences</i>
Удио (%)	100,0	12,5	-	87,5	-	<i>Contribution (%)</i>
Друштвене науке	22	2	2	15	3	<i>Social sciences</i>
Удио (%)	100,0	9,1	9,1	68,2	13,6	<i>Contribution (%)</i>
Хуманистичке науке	5	3	-	2	-	<i>Humanities</i>
Удио (%)	100,0	60,0	-	40,0	-	<i>Contribution (%)</i>
Мултидисциплинарне науке	2	-	2	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
Удио (%)	100,0	-	100,0	-	-	<i>Contribution (%)</i>

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Извори и методе прикупљања података

Циљ је обезбједити поуздане статистичке податке у сврху развоја научноистраживачких капацитета, улагања у кадрове, покретања промјена у систему високог образовања и науке.

Подаци су добијени на основу спроведеног годишњег статистичког истраживања. Пословни субјекти су испуњавали упитник ИР-1, високошколске установе упитник ИР-2, државни и непрофитни сектор су испуњавали упитник ИР-3.

Обухват извјештајних јединица је уопштено један од основних проблема ове врсте истраживања у свијету, што је случај и у Босни и Херцеговини. Подаци за пословни сектор, су прикупљени од предузећа са 10 и више запослених.

Дефиниције

Дефиниције подручја истраживања и развоја се темеље на међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у приручнику Frascati Manual (The Measurement of Scientific and Technological Activities – Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development – Frascati Manual, 2002 i 2007; издавач: OECD).

Истраживање и развој јесте системски стваралачки рад усмјерен повећању знања о природи, човјеку, култури и друштву те примјени насталих открића у пракси. Дијели се на новна, примјењена и развојна истраживања.

Основна (основна, базична) истраживања обухватају она истраживања која повећавају општи фонд научних чињеница и знања и која одређују нова подручја људског знања и спознаја, али која немају или не морају имати директну практичну примјену добијених резултата. Основна истраживања откривају појаве, процесе, узрочно-последичне везе и законитости у природи, друштву и људском мишљењу, и то, прије свега, ради унапређења људског знања и стварања базичног знања, која даље служе као основа за примјењена и развојна истраживања и она немају директне комерцијалне циљеве.

Примјењена (апликативна) истраживања су теоријски или експериментални рад који се подразумева ради стицања нових знања, а који је усмјерен на рјешавање неког практичног задатка, односно остварење практичног циља. Примјењена истраживања проширују и продубљују постојећа знања ради рјешавања одређених проблема. Примјењена истраживања су усмјерена на откривање нових научних знања, примјену тих знања у сврху реализације одређених практичних циљева.

NOTES ON METHODOLOGY

Sources and methods of data collection

The goal is to provide reliable statistical data for the purpose of development of research capacity, investment in human resources, initiating changes in the higher education and science.

Data are obtained from the conducted annual statistical survey. Businesses filled the questionnaire IR-1, institutions of higher education IR-2, government and non-profit sector filled the questionnaire IR-3.

The coverage is one of the basic problems of this survey in the world, as is the case and in Bosnia and Herzegovina. Data for business sector were collected from business companies employing more than 10 persons.

Definitions

Definitions of research and development based on international standards set by the OECD and published in the Frascati Manual (The Measurement of Scientific and Technological Activities- Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development - Frascati Manual, 2002 and 2007, published by OECD.

Research and development (R&D) comprise systematic creative work aimed at increasing knowledge about nature, man, culture and society and its application in practice. It is divided into three activities: basic research, applied research and experimental development.

The basic (fundamental) researches include researches that increase the general fund of scientific facts and knowledge that define new areas of human knowledge and understanding, but who do not have a direct practical application of the results obtained. Basic researches reveal phenomena, processes, causality and the laws of nature, society and human thinking, and, above all, to advance human knowledge and creation of the knowledge base, which continues to serve as a basis for applied researches and development, and they have no direct commercial objectives.

Applied (Application) researches are experimental or theoretical work undertaken to acquire new knowledge, which is aimed at solving a practical task or achievement of a practical goal. Applied researches expand and deepen existing knowledge to solve specific problems. Applied researches are focused on the discovery of new scientific knowledge, application of such knowledge in order to realize specific commercial goals.

Развојна (стручна) истраживања, односно експериментални развој је систематски рад, заснован на знањима стеченим основним или примјењеним истраживањима, односно практичном искуству, које је, прије свега, усмјерено на увођење нових или знатно побољшање постојећих поступака, производа и услуга. Развојна истраживања се још називају и технолошка усавршавања.

Научноистраживачки рад је систематска стваралачка активност којом се примјеном научних метода стичу нове научне спознаје, односно стваралачке користи постојећег знања за нове примјене.

Пословни сектор обухвата предузећа (привредне субјекте) и организације чија је примарна активност тржишна производња робе и услуга и њихова продаја по економским значајним цијенама, као и истраживачко-развојне јединице у саставу предузећа.

Високо образовање обухвата универзитете са јединицама у саставу, факултетима, академијама и научноистраживачким институтима, без обзира на изворе финансирања и правни статус. Овом сектору припадају и истраживачки институти и клинике који под непосредном контролом или управом високошколске организације.

Државни сектор обухвата организације, службе и друге органе, осим високог образовања, која друштву пружају оне бесплатне заједничке услуге које се по тржишним условима не би могле обезбједити, а представљају израз економске и социјалне политике друштва; према дефиницији, овај сектор обухвата активности администрације, одбране и регулисања јавног реда; здравство, образовање, културу и рекреацију и друге друштвене услуге. Јавна предузећа припадају јавном сектору.

Сектор непрофитних организација обухвата нетржишне приватне непрофитне организације које домаћинствима пружају услуге без наплате или по ниској цијени, ове организације могу бити основане од стране удружења грађана ради обезбјеђивања робе и услуга за чланове удружења или ради опште сврхе.

Истраживачи су стручњаци ангажовани на стварању нових знања, метода и система, те спровођењу истраживачких пројеката.

Стручни сарадници су запослени са високим образовањем који директно учествују са истраживачима при извршавању истраживачко-развојних задатака.

Техничко особље су запослени који обављају технички дио истраживачко-развојног задатка, под надзором истраживача.

***Development (professional) researches** respectively experimental development is systematic work, based on the knowledge acquired on basic or applied researches or practical experience, which is, primarily, focused on the introduction of new or significantly improved exiting processes, products and services. Developmental researches are also called technological advancement.*

***Scientific researches** are a systematic creative activity which goal is application of scientific insights, and creative use of exiting knowledge for new applications.*

***Business sectors** that includes companies (enterprises) and organizations whose primary activity is the market production of goods and services and to be sold at economically significant prices, as well as researches and development units within the company.*

***Higher education** covers universities with units in composition, faculties, academies and scientific research institutes, regardless of their funding sources and legal status. This sector also covers research institutes and clinics that are under the direct control or administration of higher education institutions.*

***Government sector** covers organisation, services and other bodies, except higher education, that provide the society with free common services, which could not be provided under market conditions and which represent an expression of the socio-economic policy of the society; by definition, this sector covers activities of administration, defense and public order; health care, education, culture, recreation and other social services. Public companies belonging to the public sector.*

***Sector of non-profit organisations** covers non-market private non-profit organisations which provide households with services free of charge or at low prices; these organisations may be established by citizens associations in order to provide association members with goods and services or for the general purpose.*

***Researches** are professionals engaged in the creation of new knowledge, methods and systems, and also in the management of the projects concerned.*

***Researches associates** are employees with higher education who participate directly with researches in carrying out researches and development tasks.*

***Technicians** ere employees who perform the technical part of the research and development task, under the supervision of researches.*

Руководеће особље су запослени који се већи дио радног времена баве управљачко-организацијским пословима; у супротном их треба разврстати у категорију „истраживачи“ или „стручни сарадници“.

Друго особље (помоћно) су запослени који обављају секретарске и друге административне послове, ако је њихов рад директно повезан са истраживачко-развојним пројектима. Ту се укључују под истим условима и руководиоци машина и уређаја и индустријски произвођачи и састављачи.

Еквивалент пуне запослености исказује се у човјек-годинама, а представља вријеме као удио пунога радног времена у којем запослени обављају послове из подручја истраживања и развоја (нпр. ако је једно лице радило на пословима истраживања и развоја шест мјесеци у пуном радном времену, то се приказује као 0,5 еквивалента пуне запослености).

Бруто домаћи издаци за истраживање и развој јесу укупни унутрашњи издаци за истраживање и развој на подручју државе у посматраној календарској години, а састоје се од текућих и инвестицијских издатака у бруто износу.

Текући издаци (трошкови) обухватају:

- 1) трошкове рада и трошкове накнада запосленима (бруто плате и накнаде бруто плата за све запослене у ИР дјелатности; друге накнаде запосленима у ИР, нпр. стипендије, награде и слично и остало.
- 2) остале текуће трошкове (материјалне трошкове на истраживачко-развојни рад – сировине, материјал, енергија; исплате на основу уговора о дјелу и ауторских уговора; дневнице, путне трошкове, репрезентацију и слично; и друге издатке).

Инвестициони издаци који обухватају издатке за земљиште и грађевинске објекте; машине и опрему; патенте, лиценце, студије и пројекте; софтвер и хардвер (који подразумева укупне трошкове везане за набавку рачунара, уређаја, система, компонената и опреме, као и трошкове набавке и развијања софтвера за сопствене потребе); и остале издатке.

Објављени истраживачки радови јесу радови објављени током календарске године.

Management are employees who are more part-time engaged in managerial and organizational practices. Otherwise they should be classified in the category or „researches“ or „professional staff“.

Other supporting staff are employees who perform secretarial and other administrative tasks, if their work is directly related to research and development projects. There are included under the same conditions and executives of machine and equipment and industrial manufacturers and assemblers.

Full-time equivalent (FTE) is expressed in person- years and presents time as a share of full working time in which persons in employment are engaged in the work related to researches and development (for example, if a person was engaged in works related to research and development for six months in full working time, it is expressed as 0.5 full-time equivalent – 0.5 FTE).

Gross domestic expenditure on R&D (GERD) is the total intramural expenditure on R&D performed on the national territory during the reporting calendar year, and consists of gross current and investment expenditures.

Current expenditures (costs) that include:

- 1) labour costs and the costs of compensation for employees (gross salary and allowances of gross wages for all employees in R&D activities, other compensation of employees in R&D, for example, fellowships, awards, etc; and another expenses.
- 2) other current costs (material costs based on research and development- raw material, energy and payable on work contracts and copyright, contracts, salaries, travel costs representation etc., and other expenses).

Investment expenditures include expenditures for land and buildings, machinery and equipment, patents, licences, studies and projects, software and hardware (which including the total costs of the purchase of computers, devices, systems, components and equipment, and acquisitions costs or developing software for its own purposes) and other expenditures.

Published research works are those published during the reporting year.

Скраћенице

FTE – еквивалент пуне запослености

IR – истраживање и развој

OECD - Организација за економску сарадњу и развој

UNESCO - Организација Уједињених нација за образовање, науку и културу

EUROSTAT - Статистичка канцеларија Еуропске уније

Abbreviations

FTE – full-time equivalent

R&D – Research and Development

OECD – Organisation for Economic Co- operation and Development

UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

EUROSTAT – Statistical office of the European Union

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон / Phone: +387 (33) 911 911 · Телефакс / Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта / E-mail: bhas@bhas.gov.ba · Интернетска страница / Web site: <http://www.bhas.ba>

Одговара директор: Велимир Јукић
Person responsible: Velemir Jukic, Director

Саопштење приредили: Шевала Корајчевић, Тамара Шупић
Prepared by: Sevala Korajcevic, Tamara Supic

Подаци из овог саопштења објављују се и на интернету.
First Release data are also published on the Internet
